

Zijne Excellentie de heer J.F. Rummenie,
Mijne heren en Dames,

Betreft: standpunt Geen Wolf n.a.v. brief Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) d.d. 14 augustus 2024

Aanleiding

Afgelopen week ontving u van LCIE een brief gedateerd 14 augustus 2024 waarin zij haar zorgen uit over de recente confrontaties tussen mensen, hun (landbouw) huisdieren en wolven als gevolg van problematisch gedrag van wolven.

Volgens LCIE vragen deze incidenten dringend om effectieve interventie en zij roept u op:

“to put in place and operationalize, as a matter of urgency, an effective, uniform, well coordinated policy to prevent and address situations involving (potentially) problematic behaviour by wolves (and by people).”

Zij verwijst hiervoor naar haar 2019 Policy Support Statements of the LCIE/Management of wild wolves die gedetailleerde aanbevelingen bevat over hoe met probleemgedrag van wolven om te gaan.

Geen Wolf

Het Burgerinitiatief Geen Wolf is een community voor en van verontruste burgers die zich ernstige zorgen maken over de aanwezigheid en de ongebreidelde groei van de wolvenpopulatie in Nederland. Geen Wolf onderhoudt ook een open Facebook groep waarin betrokken bezorgde burgers en ervaringsdeskundigen zichtmeldingen en aanvallen van wolven plaatsen en elkaar op de hoogte houden van de laatste ontwikkelingen op het gebied van bijvoorbeeld incidenten met wolven, berichten in de media, regelgeving en rechtspraak, en de ontwikkelingen in het buitenland.

Geen Wolf ziet wat de wolf, dankzij zijn beschermde status, nu al aanricht in Nederland en de bedreigingen die van de groeiende populatie uitgaan voor de leefomgeving, de manier van leven die wij in Nederland gewend zijn en voor diverse sectoren (bijv. agrarisch, horeca). Zij ziet het er van komen dat binnenkort de mogelijkheden om in de natuur te recreëren ernstig worden beperkt. Nu al leven de inwoners van grote delen in Friesland, Drenthe, Gelderland en Utrecht in angst voor hun dieren en zijn zij zelf bang om de natuur in te gaan. In deze gebieden leven meerdere wolvenroedels die gezamenlijk jagen. Een confrontatie met een enkele wolf is al gevaarlijk, maar bij een ontmoeting met een roedel zijn mens en dier volstrekt kansloos.

Wat Geen Wolf betreft staan de vrijheid en de veiligheid van de burger op het spel. Bij ongewijzigd beleid meent zij dat de exponentiële vermenigvuldiging van de wolvenpopulatie er voor gaat zorgen dat binnen afzienbare tijd grote natuurgebieden niet langer toegankelijk zijn, en recreanten de toegang tot de natuur wordt ontzegd. Zij verwacht dat de aanwezigheid van wolven(roedels) zich in de komende jaren als een olievlek over Nederland zal verspreiden.

Daarnaast vormt dit alles een existentiële bedreiging voor diverse sectoren van onze economie, zoals de agrarische sector en de horeca. Geen Wolf heeft 45.000 zeer betrokken en actieve leden/volgers, een aantal dat nog dagelijks groeit.

Het essentiële verschil tussen LCIE en Geen Wolf is dat LCIE enkel denkt vanuit de wolf en zijn bescherming, terwijl Geen Wolf de burger en de maatschappij centraal stelt. Zij ziet geen directe toegevoegde waarde van de aanwezigheid van de wolf voor Nederland, ook niet voor (zoals door sommigen wordt geclaimd) de ecologie en de biodiversiteit. Zij stelt zich op het standpunt dat in ieder geval de vermeende voordelen geenszins opwegen tegen de reële nadelen en gevaren.

Direct ingrijpen is dus noodzakelijk.
IPO 2019 en 2023

Als er iets in de afgelopen maanden duidelijk is geworden is het dat de huidige regelgeving voor de aanpak van probleemgedrag volstrekt onvoldoende is om de burgers, gezinnen met kinderen, en hun dieren te beschermen. Alleen al de (vrijwillige) Interventie richtlijnen van het Interprovinciaal Wolvenplan 2023 (IPO 2023) beslaan liefst 4 (!) bladzijden, met verschillende fasen en bijbehorende zachte en hardere maatregelen. Afhankelijk van het concrete gedrag moet er ook nog eens een vergunning of ontheffing bij verschillende instanties worden aangevraagd, waartegen belangenorganisaties zoals Faunabescherming en Animal Rights dan weer eindeloos kunnen procederen. Ook ligt er een bevoegdheid bij de burgemeester die verantwoordelijk is voor openbare veiligheid, maar de reikwijdte van zijn bevoegdheid is onduidelijk. Sowieso is het onwenselijk dat er meerdere instanties tegelijkertijd en naast elkaar over hetzelfde onderwerp bevoegd zijn.

Een ander nadeel van de gekozen individuele benadering is dat het in de praktijk ook nog eens lastig, zo niet ondoenlijk, is om de wolf waarover het gaat, te vinden, te identificeren en bij het nemen van maatregelen (bijv. afschot) zeker te weten dat dit ook de juiste wolf is. De gebeurtenissen in Den Treek hebben aangetoond dat met het IPO niet valt te werken en dat iedere provincie, los van het IPO, zijn eigen plan trekt, meestal afhankelijk van de politieke kleur van het zittend college. De huidige set regels en bevoegdheden van IPO 2019 en 2023 is totaal verambtelijkt en in de praktijk niet werkbaar zoals in de afgelopen maanden keer op keer is gebleken. Zowel bij de provincie Utrecht als Gelderland liggen bijvoorbeeld meerdere gedocumenteerde verzoeken om te interveniëren tegen wolven die probleemgedrag vertonen waar tot op de dag van vandaag niets mee is gedaan.

Tot slot profileren zich als het over de wolf gaat en rondom de incidenten van de afgelopen periode meerdere zogenaamde “wolven experts” die de provincies adviseren, waarvan in ieder geval een deel er vooral op is gericht om de wolf vrij te pleiten en het draagvlak voor de wolf te behouden.* Geen Wolf stuurt een schema mee van claims van diverse “experts” die inmiddels alle zijn achterhaald door de feiten.

Geen Wolf heeft verder geconstateerd dat autoriteiten de neiging hebben om bepaalde zaken geheim te houden. Meest sprekende voorbeeld is de aanwezigheid van een nest welpen in Den Treek. Toen er foto's van de welpen op Facebook verschenen werden deze op last van de provincie Utrecht direct off line gehaald.

Zie voor meer voorbeelden: <https://www.wyniasweek.nl/als-het-over-de-wolf-gaat-lijkt-de-doofpot-nooit-ver-weg/>

Deze combinatie van factoren heeft naar de mening van Geen Wolf geleid tot de tragische incidenten op Den Treek en, na de algehele paniek bij de bestuurders, tot afsluiting van een deel van dat natuurgebied. Deze was echter volstrekt onnodig en heeft niets opgelost. De veiligheid en vrijheid van burgers en hun dieren verdienen betere en structurele oplossingen.

De brief van LCIE (1)

Geen Wolf heeft de 2019 Policy Support Statements of the LCIE/Management of bold wolves doorgenomen. Voor een ieder die het gevaar van niet-schuwe wolven niet wil zien of ontkent wijst Geen Wolf allereerst op de volgende tekst:

"Even though we lack a detailed understanding of the actual risk posed by bold wolves, there are a few known events from North America where wolves displaying bold behavior have injured or killed people."

Dit op zich zou al voldoende reden moeten zijn om nu voortvarend te werk te gaan in het belang van de veiligheid van de burgers.

Geen Wolf is het, zij het enkel als tijdelijke en ondersteunende interimmaatregel, eens met de volgende suggestie van LCIE:

"the LCIE urges the competent authorities to adopt and implement a standardized and fully operational policy aligning with best practice, and to ensure the consistent application of this policy in practice. Operational guidelines are insufficient. What is needed are standard operational protocols that are swiftly and consistently implemented in each instance. This requires having one or more capable and well equipped intervention teams on permanent stand-by, able to expertly assess each situation as soon as it arises, ready to follow pre-agreed protocols in accordance with the particular and evolving circumstances of the case, and provided with all adequate tools to capture and radio-collar wolves, as well as the necessary permits in advance insofar as possible. It is recommended for such a team or teams to be interdisciplinary, covering ecological, veterinary, legal, and other relevant aspects, and comprising both experts competent to assess situations as well as operational personnel competent to carry out the associated practical measures."

Gezien de eerdere ervaringen met de IPO's 2019 en 2023 heeft het de voorkeur dat de Staatssecretaris hierin het initiatief neemt en in overleg met praktijkdeskundigen en erkende experts uit binnen- en buitenland bindende landelijke regels uitvaardigt, gepaard aan een duidelijke bevoegdheidsverdeling zodat situaties als in Den Treek niet meer hoeven voor te komen. Om te voorkomen dat er wederom een lappendeken aan provinciale regels en toepassingen ontstaat verdient het ook de voorkeur dat de staatssecretaris de regie blijft houden.

Geen Wolf zet wederom wel haar vraagtekens bij de praktische uitvoerbaarheid van de aanbevelingen in het 2019 Policy Support Statements of the LCIE/Management of bold wolves document nu deze zijn gericht op de individuele en identificeerbare wolf (net als de IPO Interventie richtlijnen). Het stuk voorziet verder niet in het bestrijden van het reële gevaar dat nu al van roedels wolven uitgaat, en dat in de toekomst alleen maar groter zal worden.

Geen Wolf vraagt zich ook af of er met Nederland vergelijkbare case studies voorhanden zijn waar aan de hand van deze aanbevelingen probleemgedrag en probleemwolven succesvol zijn bestreden.

De brief van LCIE (2)

Wat volgens Geen Wolf ontbreekt in de brief van LCIE is de blik tot achter de directe horizon. De groei van de wolvenpopulatie, die zich in 2024 reeds uit in de verdubbeling van het aantal aanvallen op landbouw (huis-) dieren ten opzichte van 2023, zal bij ongewijzigd beleid in de komende jaren alleen maar toenemen. Dit betekent dat meer en meer wolven in aanraking zullen komen met mensen en bebouwde omgeving, hieraan zullen wennen en niet schuw bedrag zullen gaan vertonen. Het is dus wachten op nog meer en nog ernstiger ongelukken. Hoewel goedbedoeld, meent Geen Wolf dat de aanbevelingen van LCIE onvoldoende zullen zijn om dit te beteugelen. Anders gezegd, binnen afzienbare tijd wordt het dweilen met de kraan open.

De brief van LCIE (3)

Wat eveneens ontbreekt in de brief van LCIE is het maatschappelijk perspectief. Wat zijn de maatschappelijke gevolgen van de groei van de wolvenpopulatie in de Nederlandse samenleving met 18 miljoen inwoners en een grotendeels aangelegd cultuurlandschap waarin bebouwing en menselijke aanwezigheid nooit ver weg zijn ?

Wat betekent het voor onze vrijheid, onze leefomgeving en onze manier van leven en recreëren ? En voegt de wolf wel echt iets toe aan de biodiversiteit en ecologie in het Nederlandse cultuurlandschap ? Dit zijn alle tot dusver nog onbeantwoorde vragen, sterker nog, ze worden in het maatschappelijk debat niet eens gesteld .

Door deskundigen wordt ons nog al eens voorgehouden dat wij moeten leren samenleven met de wolf. Geen Wolf betwijfelt dat. Het is immers een vraag die door de politiek en de kiezer moet worden beantwoord en niet door ideologisch bevlogen experts zonder enig mandaat. Geen Wolf wijst er nogmaals op dat alle aanvankelijke geruststellend bedoelde opmerkingen en statements van deze “experts” inmiddels zijn achterhaald door de feiten. Hierbij een link naar een film met een verzameling van statements van zogenaamde experts waaruit overduidelijk blijkt hoezeer zij de plank hebben misgeslagen: <https://youtu.be/LEuc6mxDs70?si=0k4lljOrBJDPtFT5>

Illustratief voor het gebrek aan maatschappelijk bewustzijn of zelfs maar -benul in de Nederlandse situatie zijn de reacties op de open brieven die Geen Wolf in de afgelopen periode heeft gestuurd aan ██████████, die door sommige media als “wolvenexpert” wordt beschouwd, en aan Faunabescherming, die in de publiciteit en in de rechtbank optreedt als beschermheer van de wolf in Nederland. Zowel ██████████ als Faunabescherming zijn altijd in de media prominent aanwezig als het gaat om de positie van de wolf.

Beide brieven worden als bijlage meegestuurd. Geen Wolf heeft in beide brieven in totaal 29 vragen gesteld over de rol en de toekomst van de wolf in het Nederlands maatschappelijk landschap. Tot op vandaag zijn beiden het antwoord op al deze vragen schuldig gebleven.

Ook andere “deskundigen” zoals ecologen en zelfs boswachters die in de media optreden als de wolf ter sprake komt geven naar het inzicht van Geen Wolf geen of onvoldoende
blijk van voldoende maatschappelijk bewustzijn in relatie tot de groeiende wolvenpopulatie.

Dit gebrek aan maatschappelijk benul en ontbreken van een toekomstvisie zijn volgens Geen Wolf een reden tot ernstige zorg en mede oorzaak van de huidige
wolvencrisis waardoor burgers niet langer vrij en veilig zijn in de vrije natuur, en het voortbestaan van hele bedrijfssectoren onder druk zijn komen te staan.

Beleidssuggesties Geen Wolf

Alle aanvankelijke conclusies van experts en deskundigen over wolvengedrag zijn onjuist gebleken. Zoals in de afgelopen periode is gebleken, is met de terugkeer van de
wolf een steeds groter wordend gevaar in de Nederlandse samenleving geïntroduceerd dat ook nog eens onmetelijke schade veroorzaakt aan landbouw en bijv. de recreatiesector.

Het wachten is op nog veel ernstiger incidenten waarbij een mens het slachtoffer wordt. Het is niet voor niets dat wolven in een dierentuin gewoon achter slot en grendel zitten.

De bestaande regelgeving en bevoegdheden voldoen niet. Bescherming van de wolf is gezien de omvang van de wolvenpopulatie in Europa onnodig.

Volgens Geen Wolf moet er daarom dringend het volgende gebeuren, in aanvulling op de maatregel van nr. 3:

- Derogatie op de beschermingsstatus zoals al voorzien in [4.4.1.2](#) van het Interprovinciaal Wolvenplan 2019;
- Alle regelgevende belemmeringen om tot getalsmatig en groepsgewijs beheer te komen moeten op de kortst mogelijke termijn worden weggenomen;
- Alle vergunningen tot bijv. afschot, verjagen e.d. worden vooraf en generiek (niet-geïndividualiseerd) verleend;
- Volledige inzet op structurele en directe verlaging van de beschermde status van de wolf;

- De mogelijkheden van belangenorganisaties zoals Faunabescherming of Animal Rights zonder directe achterban die geen kiezers vertegenwoordigen maar wel tegen democratisch genomen besluiten procederen moeten conform het al bestaande kabinetsvoornemen worden uitgesloten;
- Wolven leven alleen nog in eigen afgeschermd gebied, net als bijv. everzwijnen; daarbuiten volgt afschot;
- Betere beschermende maatregelen voor alle dierhouders (zoals [bijv. in](#) Duitsland) volledig gesubsidieerd (materiaal en arbeid);
- Autoriteiten zijn volstrekt transparant over de aanwezigheid van en hun activiteiten met betrekking tot wolven;

Tot zover het standpunt van Geen Wolf. Voor vragen of verder overleg zijn we uiteraard beschikbaar en wij stellen het zeer op prijs bij de verdere ontwikkelingen nauw betrokken te blijven.

Hoogachtend,
vriendelijke groet,

Geen Wolf

*In Nederland bestaat geen opleiding voor wolven expert of -deskundige. Alle wolvenexperts die in de media verschijnen zijn dan ook zelfbenoemd.

Hoezo niet, ze hadden toch steeds gelijk, toch?

Zijn er wolvenexperts in Nederland? **Nee dus**

Hij dood voornamelijk wild. ✘

Hij valt geen grotere dieren zoals runderen en paarden. ✘

Groepen paarden zijn veilig ✘

Hij dood enkel via keelbeet. ✘

Hij is schuw, je ziet hem niet overdag ✘

Hij komt niet achter ruiters aan ✘

Hij pakt geen honden ✘

Hij komt niet in wolfwerende omheiningen ✘

Hij komt niet in stallen ✘

Hij valt geen mensen aan ✘

Met bewakingshonden zijn de weidedieren veilig ✘

Met ezels zijn wededieren veilig ✘

Valt geen kinderen aan ✘

Vul aan. overdag zie je hem niet. Komt niet in dorpen/straten. ✘

Ruiter Maartje achtervolgd door wolf: 'Kwestie van tijd dat er een kind wordt gepakt'

'Hond doodgebeten en meegenomen door wolf in Leusden'

Aangevallen meisje Leusden werd door wolf van achter gegrepen: 'In haar zij gebeten'

brief aan [REDACTED]:

Van: Wolven Meldpunt <wolvenmeldpuntgw@hotmail.com>

Verstuurd: donderdag, juli 18, 2024 2:00:33 p.m.

Aan: email adres hier verwijderd ivm privacy

Onderwerp: Uw rol bij Wolven in Nederland

Geachte heer

Naar aanleiding van uw recente optreden in de media over de wolven incidenten in Den Treek hebben wij de volgende vragen aan u waarop u ons hopelijk van een antwoord kunt voorzien:

1. Hoeveel wolven denkt u dat er over resp. 1, 3, 5 en 10 jaar in Nederland zijn als het huidige beschermingsniveau wordt gehandhaafd en gezien het huidige aantal reeds aanwezige wolven ?
2. Wat betekent het antwoord op vraag 1 volgens u voor de mogelijkheid om te recreëren in de natuur ?
3. Wat is volgens u de bijdrage van de wolf aan de biodiversiteit in de natuur ? Kunt u dit onderbouwen met onafhankelijke studies die voor Nederland toepasbaar zijn ?
4. Bent u bekend met de escalatieladder van Valerius Geist en in welk stadium van de ladder bevindt de wolf in Den Treek zich volgens u ?
5. Wat zijn volgens u de meest effectieve beschermingsmaatregelen voor vee nu duidelijk is dat wolfwerende rasters niet werken en de inzet van kuddebewakingshonden en herders niet op korte termijn kan worden gerealiseerd ?
6. Wat is uw huidige standpunt ten aanzien van de rol van de wolf in de rewilding van de natuur in Nederland ?
7. In het verleden heeft u zich een voorstander getoond van rewilding plannen en hierover regelmatig gepubliceerd. Bent u nog steeds van mening dat er in Nederland ruimte is voor 40-60 wolventerritoria* en zo ja waar zouden deze volgens u zich moeten bevinden ?
*<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-1021669.pdf>
8. U geeft regelmatig tips over hoe zich te gedragen ingeval van een confrontatie met 1 wolf. Wat zijn uw tips met betrekking tot zo'n confrontatie met een roedel wolven van bijvoorbeeld 8 wolven ?
9. Vindt u dat u, gezien uw eerdere uitlatingen en publicaties* over wolven en rewilding, nog onafhankelijk en objectief kunt oordelen en adviseren over wolven incidenten zoals die zich in Den Treek hebben voorgedaan ?*zie bijvoorbeeld: <https://www.ewmagazine.nl/nederland/achtergrond/2023/01/hoe-gedweep-met-dier-en-natuur-tot-probleem-leidt-39308w>
10. Heeft u nu nog directe of indirecte banden, financieel of anderszins, met rewilding organisaties zoals ARK, Rewilding Europe of Faunabescherming ?

Waar in het voorgaande de aanspreektitel u wordt gebruikt wordt daarmee ook bedoeld uw bedrijf Averti Ecologie. Wij hopen op uw spoedig antwoord,

met vriendelijke groeten,

Burgerinitiatief Geen Wolf

Open email aan Niko Koffeman en Harm Niesen, bestuurders van Stichting Faunabescherming. Niesen is tevens bestuurslid van Steunfonds Kritisch Faunabeheer.

From: Wolven Meldpunt

Sent: Thursday, July 25, 2024 12:34:33 PM

To: emailadressen verwijderd ivm privacy

Subject: Naar aanleiding van de recente ontwikkelingen met betrekking tot de aanwezigheid van de wolf in Nederland.

Geachte heer Koffeman, Geachte heer Niesen,

Naar aanleiding van de recente ontwikkelingen met betrekking tot de aanwezigheid van de wolf in Nederland en uw mediaoptredens hebben wij een aantal vragen waarop u ons hopelijk van een antwoord kunt voorzien. Deze vragen worden aan u gesteld in uw hoedanigheid van bestuurders van Stichting Faunabescherming (Faunabescherming) en, voor wat betreft de heer Niesen, ook van bestuurder van Steunfonds Kritisch Faunabeheer (Steunfonds).

1. Op 24 februari 2023 publiceerde het Nederlands Dagblad een opiniestuk van de hand van de heer Koffeman met als titel "Een wolf vreet nauwelijks schapen*". Staat de heer Koffeman nog achter de inhoud van dit artikel ?
2. Hoeveel wolven denkt u dat er over resp. 1, 3, 5 en 10 jaar in Nederland zijn als het huidige beschermingsniveau wordt gehandhaafd en gezien het huidige aantal reeds aanwezige wolven ?
3. Bij hoeveel wolven wordt volgens u de "gunstige staat van instandhouding" van de wolf bereikt? Van welk grondgebied gaat u uit ?
4. Wat betekent het antwoord op vraag 3 volgens u voor de mogelijkheid om te recreëren in de natuur ?
5. Wat betekent het antwoord op vraag 3 volgens u voor de veeteelt in Nederland ?
6. Wat is uw visie met betrekking tot de aanwezigheid en huidige vermenigvuldiging van de wolf in Nederland in relatie tot de veeteelt? Denkt u dat er nog toekomst is voor de veeteelt? Met veeteelt wordt hier ook biologische veeteelt bedoeld.
7. Wat is volgens u de bijdrage van de wolf aan de biodiversiteit in de natuur? Kunt u dit onderbouwen met onafhankelijke studies die voor Nederland toepasbaar zijn ?
8. Wat is uw huidige standpunt ten aanzien van de rol van de wolf in de rewilding van de natuur in Nederland ?
9. Voor wat betreft Faunabescherming, bent u bereid om de lijst met donateurs van de afgelopen 5 jaar openbaar te maken ?
10. Ontvangt Faunabescherming donaties van ARK Rewilding en/of Rewilding Europe en/of Natuurmonumenten en/of Wereld Natuurfonds en/of de Postcodeloterij?
11. Kunt u aangeven wat de oorsprong is van het vermogen van het Steunfonds ?
12. Hebben Faunabescherming en/of Steunfonds directe of indirecte banden en/of samenwerking met een van de in 10 genoemde organisaties ?
Zo ja waaruit bestaan deze banden en/of samenwerking?
13. Hebben Faunabescherming en/of Steunfonds directe of indirecte banden en/of samenwerking met de politieke partij Partij voor de Dieren? Zo ja, waaruit bestaan deze banden en/of samenwerking ?
14. Hebben Faunabescherming en/of Steunfonds directe of indirecte banden en/of samenwerking met de Postcodeloterij? Zo ja, waaruit bestaan deze banden en/of samenwerking?
15. Op 17 juli jl. publiceerde Faunabescherming, direct na het incident met het kind dat in Leusden door een wolf werd gebeten, de volgende tweet op X: "Ach, kon drs P nog maar zo'n prachtig lied componeren over "met de BSO op schoolreis naar een wolvenburcht". Kunt u uitleggen wat u met deze tweet bedoelde ?
16. Kunt u aangeven waarom niet al uw nevenfuncties op de site van Faunabescherming resp. Steunfonds staan genoemd?
17. Kan de heer Koffeman aangeven hoe volgens hem de beginselen en het partijprogramma van de Partij voor de Dieren zich verhouden tot de doelen die de Faunabescherming nastreeft in het bijzonder met betrekking tot de wolf?

18. Verwacht u in de toekomst meer aanvallen van wolven op huisdieren en mensen?

19. Vindt u nog steeds dat schapen, koeien, en paarden, effectief kunnen worden beschermd door wolfwerende rasteren?

Wij hopen op uw spoedig antwoord,

met vriendelijke groeten,

Burgerinitiatief Geen Wolf